ΓΑΛΛΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟΥ CHARLES VILDRAC

Η ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΑ ΖΩΗ

Ὁ Φάβιος παράδωσε ἀργὰ καὶ νωχελικὰ τὸ γουνένιό ἐπανωφόρι του στὸν ὑπηρέτη καί, σὰν μετανοιωμένος, ποὺ εἶχε πάει ἐκεῖ, διευθύνθηκε πρὸς τὸ μεγάλο σαλόνι. Στάθηκε ἕνα δευτερόλεπτο μπρὸς στὴν πόρτα του κ' ἔρριξε μιὰ ματιὰ μέσα, ἐνῶ τὰ χείλη του ἔκαναν ἕναν ἀδιόρατο μορφασμὸ ἀηδίας.

Ἔπειτα ἀναστέναξε, ψιθυρίζοντας :

— Μιὰ καὶ ἤρθαμε, ἂς μποῦμε μέσα !...

Καί, προσπαθῶντας νὰ δώση στὸ πρόσωπό του, πρόσχαρη ἔκφρασι, προχώρησε στὸ φωτοπλημμυρισμένο σαλόνι, τοῦ ὁποίου ἡ ἀτμόσφαιρα ἦταν φορτωμένη ἀπὸ ἀρώματα καὶ μέσα στὸ ὁποῖο οἱ προσκεκλημένοι φλναροῦσαν ἀδιάκοπα σὰν σπουργίτια...

Ἡ οἰκοδέσποινα, γεμάτη φτειασίδια, μόλις τὸν εἶδε, ἔτρεξε πρὸς αὐτὸν καὶ τοῦ ἔτεινε τὰ δάχτυλά της ποὺ τὰ σκέπαζαν τὰ μπριλλάντια τῶν δαχτυλιδιῶν της γιὰ νὰ τὰ φιλήση. Ἔπειτα τοῦ εἶπε πὼς θὰ ἦταν ἐρωτευμένος, γιατί φαινόταν θλιμμένος. Μὰ ὁ Φάβιος τῆς ἀπάντησε κάπως ἀπότομα :

— Ὄχι, κυρία μου, δὲν εἶμ' ἐρωτευμένος... Μοῦ πονάει ἁπλῶς τὸ στομάχι μου...

Ἀπομακρύνθηκε ἀπ' αὐτὴν καὶ ἀποφεύγοντας τοὺς χαιρετισμούς, τὶς χειραψίες καὶ τὶς ἀτελείωτες φλναρίες, διευθύνθηκε πρὸς μια γωνία τῆς σέρρας, μισοσκότεινη καὶ ἤρεμη. Μὰ ἔξαφνα εἶδε ἐκεῖ τὴν δεσποινίδα Μαϊῦ Ὥμπραιϋ, ἡ ὁποία, καθισμένη νωχελικὰ σὲ μιὰ πολτρόνα, ἔκανε μηχανικὰ ἀέρα μὲ τὴ βεντάγια.

— Ὦ ! τοῦ φώναξε ἡ ὡραία Ἀμεριχανίς, βλέποντάς τον. Ἐκάνατε πολὺ καλὰ ποὺ ἤρθατε ἐδῶ, ἀγαπητὲ φίλε... Ἔτσι θὰ μπορέσω νὰ κουβεντιάσω ἀπόψε μὲ κάποιον χωρὶς νὰ πλήξω...

Ὁ Φάβιος θέλησε νὰ διαμαρτυρηθῆ, μὰ ἡ Ἀμεριχανὶς ἐξακολούθησε μελαγχολικά :

— Βλέπετε, εἶμαι ὁλομόναχη... Ἀποστρέφομαι τὰ πάντα καὶ τοὺς πάντας. Τὸ εἶπα ἄλλωστε αὐτὸ πρὸ ὀλίγου σὲ ὅλους τοὺς προσκαλεσμένους, κυρίους καὶ κυρίες, ποὺ θέλησαν νὰ μοῦ κρατήσουν σιντροφιά... «Φευγᾶτε, τοὺς εἶπα. Εἶμαι στενοχωρημένη...» Τὸ εἶπα μάλιστα καθαρὰ στὸ βαρῶνο ντὲ Μιρεπουᾶ, ὁ ὁποῖος μ' ἔπλητε ἐξαιρετικά... Στ' ἀλήθεια, μιὰ τρομερὴ πλήξις, ἀπ' τὴν ὁποία ὑποφέρω κι' ἀπ' τὴν ὁποία ξέρω πὼς ὑποφέρετε ἐπίσης, μὲ πιάνει μόλις βρίσκομαι κοντά τους καὶ δὲν μὲ ἀφίνει παρὰ ὅταν τοὺς ἀφίνω... Δὲν κάνουν τίποτε ἄλλο παρὰ νὰ μιλοῦν γιὰ τὴ μετριότητά τους καὶ τὴ ματαιότητά τους...

Ὁ Φάβιος κούνησε ἐπιδοκιμαστικὰ τὸ κεφάλι του. Εἶχε συνδεθεῖ φιλικὰ μὲ τὴ Μαϊῦ Ὥμπραιϋ γιατί ἤξερε πὼς κι' οἱ δυό τους ὑπέφεραν ἀπὸ τὴν ἴδια ἀρρώστεια, ἡ ὁποία προσβάλει τοὺς ἐξαιρετικὰ πολιτισμένους ἀνθρώπους, τὴν πλῆξι.

Ἀχριμπῶντας τὸ πηγοῦνι του στὸ χέρι του, μὲ τὰ μάτια καρφωμένα στὸ σαλόνι, ὅπου παρήλαναν ἡ κυρίες μὲ τὶς πλούσιες τουαλέττες καὶ οἱ κύριοι μὲ τὰ φράκα, ψιθύρισε :

— Αὐτοὶ δὲν ὑποφέρουν... Δέστε τους πῶς γελοῦν... Βρίσκουν τὴν εὐτυχία τῆς ζωῆς, ψιθυρίζοντας καλαμπούρια ὁ ἕνας στὸ αὐτὶ τοῦ ἄλλου... Φλερτάρουν, μερικοὶ ἐρωτεύονται ἢ μᾶλλον νομίζουν πὼς ἐρωτεύονται... Ἀπολαμβάνουν τὸ χρῆμα, τὴν ἡδονή, τὰ σπόρ, τὶς διασκεδάσεις, τὴ φιλολογία καὶ κουβεντιάζουν μεταξύ τους γιὰ ὅλ' αὐτά... Κι' ἐσεῖς κι' ἐγώ, τά ἔχουμε γνωρίσει ὅλ' αὐτά. Ἡ ἀπογοήτευσις ὅμως μᾶς ἐκυρίευσε γρήγορα, γιατί δὲν ἔχουμε τὸ κεφάλι μας ἀδειανὸ σὰν τὰ δικά τους... Ἀλλοίμονο ὅμως, γιὰ νὰ μὴν ἔχουμε κι' ἐμεῖς τὸ κεφάλι μας ἀδειανό, τὸ κενὸ ἁπλώνεται τώρα γύρω μας τρομακτικό...

— Ναί... ναί... ψιθύρισε ἡ μὶς Ὥμπραιϋ. Γνωρίσαμε ὅλες τὶς συγκινήσεις τῆς ζωῆς... Ἡ καρδιά μας, τὸ μυαλό μας, ἡ σάρκα μας ἐχόρτασαν ἀπ' αὐτές... Τί μᾶς μένει τώρα νὰ κάνουμε ;...

Μιὰ μακρυὰ σιωπὴ ἐπακολούθησε μεταξύ τους.

Ἡ βεντάγια τῆς νέας γυναίκας ξανάρχισε νὰ κινῆται σὰν φτερὸ ἀποκαμωμένο.

Ὁ Φάβιος ξαπλώθηκε στὴν πολτρόνα του καί, καρφώνοντας τὰ μάτια του στὸ ντιβάνι, ψιθύρισε ἀφηρημένα :

— Τί μᾶς μένει νὰ κάνουμε ;... Τί ἄλλο παρὰ νὰ πεθάνουμε ;

— Αὐτὸ σκέπτομαι κι' ἐγώ, ἀπάντησε ἡ ὡραία Ἀμεριχανίς.

Καινούργια σιωπὴ ἐπακολούθησε μεταξύ τους, κατὰ τὸ διάστημα τῆς ὁποίας ὁ Φάβιος στριφογύριζε μέσα στὰ δάχτυλά του τὰ γάντια του...

Ἔξαφνα, σκύβοντας ἀποφασιστικὰ πρὸς τὴν Ἀμεριχανίδα, τῆς εἶπε :

— Ἀκοῦστε... Θὰ σᾶς κάνω μιὰ πρότασι... Δὲν τὴν κάνω στὴ γυναίκα, ἀλλὰ στὴ φίλη... Στὴ φίλη μὲ τὴν ἀνώτερη ἀντίληψι, τὴν ὁποία ἐκτιμῶ καὶ καταλαβαίνω, ὅπως μὲ καταλαβαίνει κι' αὐτή... Ἡ ζωὴ ἔγινε γιὰ μᾶς πλῆξις... Ἂς ἀποφασίσουμε λοιπὸν νὰ πεθάνουμε... Μὰ γιὰ νὰ εἶνε ὁ θάνατός μας μιὰ χαρά, ἀπαλλαγμένη ἀπὸ κάθε μετάνοια, γιὰ νὰ μὴν ἔχουμε ἀμφιβολίες ἂν ἀδειάσαμε ἐντελῶς τὸ ποτῆρι τῆς ζωῆς μας, σᾶς προτείνω νὰ πεθάνουμε, ἔπειτα ἀπὸ ἕνα χρόνο ἀκριβῶς ἀπὸ σήμερα... Ἔτσι θὰ ξαναϊδοῦμε νὰ περνᾶνε μιὰ φορὰ ἀκόμη ἡ τέσσερες ἐποχὲς τοῦ ἔτους... Καὶ ἂς προσπαθήσουμε νὰ ζήσουμε ὅσο τὸ δυνατὸν πιὸ ἔντονα αὐτοὺς τοὺς δώδεκα μῆνες ποὺ μᾶς μένουν ἀκόμη... Νὰ τοὺς ζήσουμε προπάντων μὲ τὰ μάτια μας, μὲ τὰ καλλιτεχνικά μας μάτια, τὰ ὁποῖα μποροῦν καὶ ξέρουν νὰ βλέπουν ἀκόμη... Ἂς φύγουμε ἀπ' τὸ Παρίσι... Ἂς πᾶμε ν' ἀντικρύσουμε μιὰ φορὰ ἀκόμη τὶς μακρυνὲς θάλασσες, τὰ αἰώνια χιόνια τῶν ὑψηλῶν βουνῶν, τοὺς ἀνθισμένους κάμπους καὶ τοὺς τόπους ποὺ τοὺς φλογίζει ὁ ἥλιος...

»Ἂς φύγουμε, ἂς φύγουμε, ὦ φίλη μου, ἂς φύγουμε χωρὶς ἐπιστροφή, ἂς πᾶμε σὲ ἄλλες πολιτεῖες, σὲ ἄλλους οὐρανοὺς καὶ σὲ ἄλλους ἀνθρώπους, ὥς ὅτου νὰ ἔλθη ἡ ἡμέρα τὴν ὁποία ἐμεῖς διαλέξαμε γιὰ τὸ θάνατό μας.

»Ἂς συμφωνήσουμε μάλιστα ὅτι δὲν θὰ πεθάνουμε παρὰ μακρυὰ ἀπὸ δῶ σ' ἕνα χρόνο ἀπὸ σήμερα... Ἂς τρέξουμε γρήγορα πρὸς τὴν ἀπολύτρωσί μας...»

— Ναί... ναί !... φώναξε ἡ Μαϊῦ Ὥμπραιϋ... Ἂς φύγουμε καὶ ἂς πεθάνουμε !...

Τὴν ἄλλη μέρα ἔφευγαν κι' οἱ δυὸ ἀπ' τὸ Παρίσι, ἀφοῦ προηγουμένως ἔκαναν ὅρκο ὅτι σὲ ἕνα χρόνο ἀκριβῶς, τὴν ὥρα τοῦ ἡλιοβασιλέματος, θὰ τίναζαν τὰ μυαλά τους στὸν ἀέρα.

* * *

Ἄρχισαν νὰ ταξειδεύουν... Ἀμέσως ὅμως τὸ βάρος τῆς ζωῆς τους γίνηκε ἐλαφρότερο. Στὴν ἀρχὴ ἀντικρύζοντας καινούργιες πόλεις καὶ καινούργια τοπεῖα, καὶ νοιώθοντας μιὰ ἄγνωστη συγκίνησι, νόμιζαν πὼς ἡ συγκίνησις αὐτὴ ὀφείλετο στὸ ὅτι ἔβλεπαν τὰ μέρη ἐκεῖνα γιὰ τελευταία φορά, ἀφοῦ ἔπειτ' ἀπὸ λίγο καιρὸ, θὰ πέθαιναν...

Στὴν ἀρχὴ κωπηλατοῦσε ἡ Μαϊῦ...

Κουρασμένοι ἀπ' τὴν Εὐρώπη ταξείδευαν πρὸς τὴν Ἀνατολή. Ἡ Ἰνδία τοὺς εἶδε κάτω ἀπ' τοὺς θόλους τῶν ναῶν της καὶ ἀνάμεσα στὰ γιγαντιαῖα καλάμια τῆς ζούγκλας της. Στὴν Βαταβία ἔζησαν μέσα σὲ κήπους ὅπου τὰ πόδια τους χωνόντουσαν μέσα στὰ λουλούδια καὶ ὅπου τὸ φῶς τοὺς ἔφτανε ἀνάμεσα ἀπὸ πέταλα ρόδων. Ἐψέλλιζαν μεθυσμένοι ἀπὸ ἄγνωστα ἀρώματα.

Μὰ δὲν τολμοῦσαν νὰ ὁμολογήσουν τὴ μέθη τους καὶ ταξείδευαν ὁλοένα μὲ μάτια ἀχόρταγα γιὰ καινούργια θεάματα.

Ἡ ἐπέτειος τῆς ἀναχωρήσεώς τους τοὺς βρῆκε στὸ Τόκιο. Ἕνας τρόμος ἀπερίγραπτος τοὺς κατεῖχε, τὸν ὁποῖον ἡ περιφάνειά τους ἔκανε νὰ μὴ ὁμολογοῦν ὁ ἕνας στὸν ἄλλον.

Ὅπως εἶχαν συμφωνήσει, δὲν ἔκαναν κανέναν ὑπαινιγμὸ γιὰ τὸν ὅρκο τους. Τὸ πρωῒ τῆς ἡμέρας αὐτῆς κύτταξαν κι' οἱ δυὸ περίλυποι καὶ κρυφὰ ὁ ἕνας ἀπ' τὸν ἄλλον τὰ πιστόλια τους...

Κατὰ τὸ μεσημέρι, μελαγχολικοὶ καὶ νευρικοί, ἀποφάσισαν νὰ κάνουν ἕνα περίπατο μὲ τὴ βάρκα. Στὴν ἀρχὴ κωπηλατοῦσε ἡ Μαϊῦ. Ἔπειτα ἄφησαν τὰ κίμματα νὰ τοὺς παρασύρουν καὶ ἄφωνοι κι' οἱ δυό, ἀπόφευγαν νὰ συναντήσουν ὁ ἕνας τὰ βλέμματα τοῦ ἄλλου...

Ἔξαφνα, καθὼς ἐγύριζαν στὴν ὄχθη, βλέποντας γεμάτοι ἀγωνία τὸν ἥλιο νὰ πλησιάζη ὁλοένα πρὸς τὴ δύσι του, ἕνας ξερὸς κρότος ἀκούστηκε κάτω ἀπ' τὰ πόδια τους καὶ συγχρόνως ἡ θάλασσα πλημμύρισε τὴ βάρκα.

Μιὰ σανίδα εἶχε φύγει καὶ τὸ νερὸ ἔμπαινε τώρα ἄφθονο μέσα. Ἡ μὶς Ὥμπραιϋ ἔννοιωσε τὴ θάλασσα νὰ τὴ σκεπάζη καὶ ἔχασε τὶς αἰσθήσεις της.

Ὅταν συνῆλθε βρισκόταν σὲ μιὰ βίλλα τῆς ἀκρογιαλιᾶς, ξαπλωμένη σ' ἕνα κρεββάτι. Ἀπ' τὸ ἀνοιχτὸ παράθυρο φαινόταν ὁ ἥλιος, ὁ ὁποῖος ἐκείνη τὴ στιγμὴ ἀκριβῶς βασίλευε. Θυμήθηκε ἀμέσως τὸν ὅρκο της καὶ ἀνορθώθηκε μὲ φόβο.

Ὁ Φάβιος βρισκόταν στὸ πλάϊ της καὶ τὴν ἐκύτταζε μὲ ἀγάτη. Τοῦ ἔπιασε ἀμέσως τὰ χέρια καὶ τὸν ἐρώτησε :

— Ἐσεῖς μὲ σώσατε, φίλε μου...

Ὁ Φάβιος τῆς ἔκανε ἕνα νόημα καταφατικό.

Τότε ἡ μὶς Ὥμπραιϋ ξέσπασε σὲ λυγμούς.

— Ὦ ! καλέ μου Φάβιε, φώναξε, πόσο εἶμαι εὐτυχισμένη... Ὦ, τί ἀνοησία ἦταν αὐτὴ ποὺ θέλαμε νὰ πεθάνουμε !... Πῶς μπορεῖ κανεὶς νὰ πεθάνη, ὅταν νοιώθει τὸν ἑαυτό του τόσο νέο, τόσο γεμᾶτο ζωή, καὶ ὅταν ἀγαπᾶ, ὅπως ἀγαπῶ τώρα ἐγώ... Ναί, ἀγαπῶ ἐσένα, Φάβιε... Πές μου, ἐσὺ θὰ αὐτοκτονήσης...

— Ὄχι... ὄχι... ἀγάπη μου... γιατί σ' ἀγαπῶ κι' ἐγώ...

ΚΑΡΟΛΟΣ ΒΙΑΝΤΡΑΚ

ΟΥΤΕ ΖΟΓΡΑΦΙΣΤΟΣ !..

Κάποιος ἐπισκέπτης πῆγε μιὰ μέρα στὸ ἐργαστήριο τοῦ ζωγράφου Λεπουσὲν καὶ ἄρχισε νὰ ἐξετάζη τὶς εἰκόνες του. Ἀπ' ὅλα ὅμως τὰ ἔργα ποὺ ἦταν ἐκτεθειμένα ἐκεῖ δὲν τοῦ ἄρεσε μιὰ εἰκόνα τοῦ παρίστανε τὸ μυστήριο τοῦ γάμου.

— Βλέπω, εἶπε στὸ ζωγράφο, ὅτι ὁ γάμος δὲν εἶνε καλὸς οὔτε... ζωγραφιστός !...